

KENÉZ ZSOLT (Mátravák): „Várászsütésre megjelentek a sajtóban a Víz E. Szilvesztert méltató cikkek. Nyilvánvaló reklámhadjáratról volt szó, amelyet irányítottak. Ez be is bizonyosodott, az akadémiai elnökválasztáskor, a reklám a jelölt támogatására szolgált. Víz E. Szilveszter alulmaradt, de a reklám intenzitása nem csökkent. Most az ÉT-ben (1999/31. szám) jelent meg róla lelkes cikk. Kinek a rokona Víz E. Szilveszter? Milyen lobbinak kötelezte el magát? A szocializmusban egyszerűbben csinálták: az oroszok ízlésének megfelelő főtudóst kinevezték – ez Gerő Ernő kompetenciája volt. Most a látszattal többet törődnek, de kilóg a lóláb.”

A SAJTÓ örömmel és gyakran ad teret Víz E. Szilveszternek, mert tudományos érdemei számosak, és fontos kérdésekről érdekesen, közérthetően tud beszélni. Az értelem lobbistáiként mi most – nem először – azért szólaltattuk meg, mert Budapesten rendezték az európai farmakológiai társaságok szövetségének (EPHAR) kongresszusát, s ennek V. E. Sz. akadémikus, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatója volt az elnöke. Mindez csak propaganda lenne? Ajánljuk, több figyelmet fordítson a cikkek tartalmára.

CSIKÓS ZOLTÁN (Pécs): „A pécsi Kellermayer Miklós professzor tanulmányában Darwinról és elméletéről írva arról szól, hogy az őssejt (Isten által?) teremtdőtt, nincs evolúció, másrészt az ember megismételhetetlen egyed. Az ÉT 1999/28. számának 867. oldalán a klónozás em-

berre való kiterjesztéséről írják. Víz E. Szilveszter (ÉT 1999/31. sz.) azt írja, hogy embertelen a klónozás, de a gyógyítás szempontjából szükségszerű. Az Új Magyar Lexikon bírálja a sejtelméletet, mivel a vírusok a sejtnek kisebb élőnek tekinthető egységek, másrészt a szemlélet tagadja az élő és élettelen anyag kapcsolatát, tehát nem csak az élő sejtől keletkezhet sejt – mint azt Kellermayer állítja. Az ÉT 1999/12. számának 379. oldalán a Közelebb az eredethez című cikkben azt írja, hogy a csillagközi porban előfordulnak széntartalmú molekulák, amelyekből különböző vegyületek keletkezhetnek, s ezekből kialakulhattak a legegyszerűbb élőlények. Válaszuk

függvényében folytatott kutatásokat. Szeretném elismerni az ÉT tudását, és válasz esetén mecénásuk is lennék.”

NEM MAECENAS-NAK, hanem az Olvasónak válaszolunk (ha nem is mindig). Folytassa kutatásait, de megjegyezzük, hogy a vírusok (ezeket nem tekintik élőlénynek, hanem „elszabadult” örökletes anyagnak) létezése nem mond ellent a sejtelméletnek. **Kellermayer Miklós** cikkét nem ismerjük, de sokszorosan bizonyított, hogy a sejt evolúciós úton jött létre, s hogy az ősi szerves molekulák az űrből is jöhettek. Az ember ettől – sőt, a klónozástól is – függetlenül megismételhetetlen, mert a bennünket erő hatások még a genetikailag azonos egyedeket is különbözővé teszik. A klónozásról nekünk, illetőleg Víz E. Szilveszternek tulajdonított kijelentéseket egyik hivatkozott cikkben sem találtuk meg.

KRÓNIKA

Balázs Dénes geográfus, világlátó, a Magyar Földrajzi Múzeum alapítója 75 éve, 1924. szeptember 17-én született Debrecenben. A budapesti Tudományegyetemen földrajztanári diplomát, majd természettudományi doktori címet szerzett. Aggteleken 1954-ben munkatársaival feltárta az Égerszög község határában nyíló **Szabadság-barlangot**, amely akkor hazánk harmadik leghosszabb barlangjának bizonyult. 1959-ben Kína barlangjait tanulmányozta, s többet elsőként térképezett fel. Bekapcsolódott a karsztok lepusztulási folyamatának vizsgálatába, és különböző éghajlatú területeken végzett helyszíni tanulmányaival, méréseivel hozzájárult a kérdés tisztázásához. Adatokat gyűjtött a karsztok földrajzi elterjedéséről és fajtáiról egy majdani karsztleltárhoz. E célból harminc év alatt tizennégy expedíciót szervezett. Mintegy százharminc országban járt, csaknem egymillió kilométert utazott. A karsztokon kívül tanulmányozta a vulkanikus képződmé-

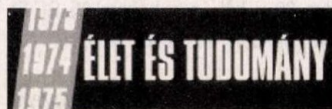
nyeket, a Föld sivatagjait és őserdei vidéke-it. Huszonhét könyve látott napvilágot; nagyjábólrészét útleírások. Több művét idegen nyelvre is lefordították. Kiemelkedő alkotásai: *Galápagos* (1973), *Pápua Új-Guinea* (1976), *Ausztrália, Óceánia, Antarktis* (1978), *A sivatagok világa* (1982), *Amazónia* (1987), *Az őserdők világa* (1990) és *A Húsvét-sziget fogságában* (1993). Ő szerkesztette a *Magyar utazók lexikonát* (1993). Halála után, 1995-ben adták ki *Életem – utazásaim című memoárkötetét*, műveinek bibliográfiáját.

Több évi előkészítő munka után 1983-ban Érden megalapította a Magyar Földrajzi Múzeumot, elkészítette az első állandó kiállítást. Elindította és szerkesztője volt 1961-től a *Karszt és Barlang*, valamint 1985-től a *Földrajzi Múzeumi Tanulmányok* című szaklapoknak. A Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat társelnökévé választotta, s több kitüntető érmmel ismerte el munkásságát. Érden hunyt el 1994. október 19-én.

Szerkeszti: **KISS CSONGOR**

A régi Lánchídra az első komoly javaslat egyébként éppen 130 esztendővel ezelőtt, 1819 júliusában hangzott el. Ez **Campmiller József** linzi mérnök nevéhez fűződik, aki tervét részletesen kidolgozta, majd hazafias és önértéktől duzzadó beadványban felajánlotta Pest városának. Ekkor azután – akkori szokás szerint – elkezdődött a bizottságosdi s a különböző küldöttségek tárgyalgatása, ami eltartott hosszú hónapokon át, míg végül is a tervet – elvetették! Természetesen, az ország lakossága – ugyancsak jó magyar szokás szerint – már az első gondolat felvetődése után, nyomban két táborra szakadt: a hídepítőkre és az ellenzőkre. Azt a nemességet természetesen nem érdekelte az, hogy az ország útjai járhatatlanok, nincs állandó híd, a folyók szabályozatlansága miatt a legdrágább anyaföld tiszta mocsár, a közlekedés Európa szégyene, s hogy általában Magyarország elmaradott, rab- szolgáskorban tartott osztrák gyarmat. Az a nemesség csak azért tiltakozott, csak azért vitakozott s csak azért nem akart hidat, mert – nem akart fizetni! (A Lánchíd az új alkotmány tükrében, 1949. szeptember 4.)

Az 1967-es, valamint a tavaly októberi közel-keleti háború során igen nagy mennyiségű lőszer és robbanóanyag került a 161 km hosszú vízi út medrébe. El kell távolítani az aknákat, több elsüllyedt hajóroncsot ki kell emelni, és a hét év alatt lerakódott iszapot is el kell távolítani ahhoz, hogy a (Szezei-)csatornát a hajóforgalom számára ismét megnyithassák. A szakemberek kétfélecsős tisztítási és korszerűsítési programot dolgoztak ki. Az első szakasz során a csatorna visszanyeri a háború előtti arculatát, és megindulhat rajta a 70 ezer bruttóregisztertonna úrtartalmú, 9–10 méter merülésű hajók forgalma is. (A Szezei-csatorna helyreállítása, 1974. szeptember 6.)